

Pan Vostatek vznesl dotaz, jak velký počet nových účastníků II. pilíře se očekává po přijetí navrhovaného zákona, v období do jeho účinnosti (aby z toho získali profit při následném rušení s výplatou v hotovosti). Pan Samek hovořil o snaze motivovat lidi vstupovat do III. pilíře, zejména ty, co končí ve II. pilíři a upozornil, že úvaha pana Vostatka je předčasná. Nejprve se musí daná motivace vymyslet a pak až uvažovat o zneužívání.

Pan Franěk sdělil, že nerozumí úplně všem navrhovaným časovým horizontům, proč se objevují data let 2015, 2016 a 2017, když se PT 1 dohodl pouze na vypracování pouze dvou variant. Pan Samek vysvětlil, že se jedná vždy o zhruba roční procesy, tedy první varianta počátek procesu v lednu 2015 a konec 2016 a druhá varianta počátek v lednu 2016 a konec 2017.

Pan Bezděk navrhl vrátit se k dokumentu MF, od roku 2016, neboť je precizně rozdělen do několika kroků i s legislativními kroky. Pan Samek sdělil, že materiály od MF se vloží do přílohy.

Pan Valenčík opět varoval před vstupem nových lidí do systému a upozornil, na příliš vysokou motivaci. Pan Samek poprosil, aby se v diskuzi nepřeskakovalo a připomněl, že toto téma se na pořad jednání dostane později.

Pan Franěk se dotázal, zda předložený materiál pana Samka vychází z varianty 2 z dokumentu MF. Pan Samek odpověděl ano, jediné navíc je prý něco málo v závěru a dodal, že v momentech, kdy materiál MF stále uváděl možné úvahy, tak rozhodl. Připomněl, že teď mohou všichni cokoli připomínkovat.

Pan Samek sdělil, že podle jeho názoru by bylo ideální, kdyby právní úprava byla přijata během roku 2015.

Pan Samek přistoupil k podrobnému a postupnému projednávání předloženého materiálu. Na počátku se diskutovalo o harmonogramu celého procesu.

- Pan Machanec navrhl co nejdříve ukončit uzavírání nových smluv, ideálně ke dni vyhlášení zákona. Pan Samek shrnul, že tento návrh se tváří jako převažující mezi přítomnými členy PT 1, a proto ho zapracujeme.
- Paní Herboczková upozornila, že je nutné ještě prodiskutovat ukončení vymáhání prostředků. OSVČ jsou jasné, ale u zaměstnavatelů je nutné podrobnější diskuze. Pan Bezděk shrnul připomínku paní Herboczkové - zaměstnavatel strhne zaměstnanci odvod, ale neodvede, nastane tedy zpronevěra na straně zaměstnavatele, takový zaměstnanec by byl poškozen dvojnásobně. Pan Machanec potvrdil tuto obavu. Kolegyně z GFŘ upozornila, že na tuto situaci se vztahuje daňový řád. Pan Samek diskuzi shrnul, PT 1 tedy v tomto případě nebude navrhopvat žádné datum, tato situace bude řešena daňovým řádem.
- Paní Herboczková podotkla, že opatření (zrušení důchodového spoření) si vyžádá nemalé náklady. Pan Samek požádal o alespoň řádové vyčíslení, neboť označení „nemalé“ je velmi nepřesné.
- U projednávaného bodu č. 3 pan Franěk vznesl námitku o neefektivitě práce z jejich strany a požádal o pokračování v projednávání dokumentu MF. Po delší diskuzi pan Samek vysvětlil, proč si přeje dále pokračovat v projednávání svého dokumentu, a PT1 tedy pokračoval v práci s dokumentem pana Samka.

- U bodu č. 5 pan Machanec vznesl dotaz, zda vracet pro zachování plného státního důchodu 3 % z vyměřovacího základu a vyslovil preferenci spíše pro zaplacené pojistné a slíbil, že MPSV tedy tuto pasáž doplní.
- U bodu č. 6 MF avizovalo předem, že bude mít hodně připomínek a tuto pasáž přepracuje.
- U bodu č. 8 a otázky výplaty v hotovosti MPSV navrhlo zvážit alternativní zdanění a opět slíbilo konkrétní návrh.
- U bodu č. 9 paní Herboczková poukázala na nutné zvýšení státního rozpočtu a zpochybnila vlastní pravomoci o tomto rozhodovat. Pan Machanec poukázal na možné komplikace při dvojím režimu evidence a vracení státní podpory. Zdůraznil, že samozřejmě na peníze, které si lidé pošlou do III. pilíře mohou čerpat státní příspěvek a není nutná specifická úprava, dle jeho názoru je nutné jen toto medializovat.
- U bodu č. 12 pan Bezděk sdělil, že APS bude požadovat, aby legislativa explicitně obsahovala možnost penzijních společností chovat se odlišně od svých statutů a smlouvám, investičním strategiím, aby předešli soudním sporům. Pan Franěk podotkl, že tato formulace v zákoně by mohla zvýšit riziko ústavních žalob.
- U nového bodu č. 16 pan Samek na úvod vysvětlil svou ideu – navrhl procentní výměru státního příspěvku u doplňkového penzijního spoření, uvědomuje si nároky na rozpočet, ale poukazuje na prvek zásluhovosti, jenž by toto opatření přineslo. Pan Fiala s ohledem na deficit penzijního systému považuje navrhovaný státní příspěvek ve výši 25 % výše vkladů účastníka za vysoký, dotázal se, zda by nebylo rozumné uvažovat o zastropování příspěvku a o omezení možnosti jednorázové výplaty důchodu (jednorázového vyrovnání). Pan Samek odpověděl, že zastropován je vyměřovací základ. Paní Herboczková se dotázala, kdo to bude kontrolovat a vybírat. Pan Machanec upozornil na administrativní komplikace pro přiznávání a kontrolu státní podpory, protože v ČR nemá žádná instituce centrální evidenci o vyměřovacích základech jednotlivých zaměstnanců. Navrhl zvážit alternativně pro posílení zásluhovosti pásmo pro nárok na státní příspěvek.
- Pan Hampl poukázal na cíle OK s ohledem na heterogenní skupinu rodin, zejména s odkazem na skupinu těch, kteří si dnes spořit nemohou dovolit, a dotázal se, zda nemotivovat tuto skupinu více. Pan Bezděk zareagoval na pana Hampla, podle něj i přes navýšení státní podpory, když někdo není schopen nebo ochoten spořit 300 Kč měsíčně, se situace nezlepší. Pan Franěk dodal, že již u předdůchodů byl velký problém vydefinovat jednotlivé skupiny obyvatelstva.
- Pan Bezděk doplnil, že na zasedání 31. 7. přinese motivační návrhy ohledně III. pilíře a nejen regulační, ale i např. produktové.

Pan Samek znovu poprosil o připomínky do 25. 6., neboť do této doby mu žádné nedorazily. Poděkoval přítomným a ukončil jednání.

*Další jednání PT 1 proběhne ve čtvrtek 31. 7. 2014 od 11:00 opět na MPSV.

Zapsala: Markéta Havelková

Vidoval: Vít Samek

Příloha č. 1: seznam přítomných

Vladimír Bezděk	APS
Tomáš Fiala	VŠE
Michal Franěk	MF
Otakar Hampel	MZe
Petr Hedbávný	FSV UK
Jana Herboczková	MF
Miroslav Jára	ASO
Aneta Karlíková	MF
Irena Kubátová	MF
Zdeněk Linhart	MPSV
Patrik Nacher	
Martin Potůček	Předseda OK
Vít Samek	ČMKOS
Libuše Randová	GFŘ
Radim Valenčík	VŠFS
Jitka Vítková	KZPS
Jarmila Vocetková	GFŘ
Jaroslav Vostatek	VŠFS
Kryštof Zrcek	ČSSZ
Tomáš Machanec	MPSV
Marek Suchomel	MPSV
Markéta Havelková	Sekretariát OK
Markéta Ročejdlová	Sekretariát OK

Příloha č. 2: projednávaný materiál

Ukončení důchodového spoření (tzv. II. penzijní pilíř)

1. Důchodové spoření¹ upravuje zejména

- zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (*podmínky výpočtu důchodu účastníků důchodového spoření*).

2. Ukončení důchodového spoření bude realizováno tak, aby bylo minimalizováno jak riziko právních sporů, tak náklady a administrativní zátěž státní správy (finanční správa, orgány sociálního zabezpečení), penzijních společností a účastníků systému, a to **v následujících časových obdobích:**

- Ukončení důchodového spoření ke dni 1. ledna 2016 (**2017**).
- Ukončení možnosti uzavření smlouvy o důchodovém spoření ke dni 1. ledna 2015 (**2016**).
- Ukončení možnosti registrace smluv o pojištění důchodu v Centrálním registru smluv ke dni vyhlášení zákona o zrušení důchodového spoření ve Sbírce zákonů.
- Ukončení odvodu pojistného na důchodové spoření ke dni 1. ledna 2015 (**2016**).
- Do konce března 2015 (**2016**) písemné oznámení penzijní společnosti účastníkům důchodového spoření o zrušení důchodového fondu s výzvou, aby jí účastník důchodového spoření bez zbytečného odkladu, nejpozději do konce září 2015 (**2016**) sdělil, zda si přeje
  - vyplacení všech jeho prostředků v hotovosti, nebo
  - převod všech jeho prostředků na jeho smlouvu ve III. pilíři.
- Ke dni 1. července 2015 (**2016**)
  - zrušení důchodových fondů ze zákona,
  - zrušení povolení k provozování důchodového spoření,
  - zahájení likvidace důchodových fondů,
  - ukončení vymáhání pojistného finanční správou (OSVČ),
- Ke dni 31. prosince 2015 (**2016**) konečný termín pro vypořádání prostředků účastníků, kteří ve stanovené lhůtě sdělili, jak hodlají naložit se svými prostředky.

---

¹ Účast na důchodovém spoření vzniká registrací první smlouvy o důchodovém spoření, uzavřenou mezi fyzickou osobou, která splňuje podmínky zákona o důchodovém spoření a penzijní společností, v Centrálním registru smluv. Pojistné na důchodové spoření je vybíráno v rámci ročního cyklu, tj. placení měsíčních záloh a podávání vyúčtování v případě zaměstnanců jejich zaměstnavatelem a podávání pojistného přiznání v případě osob samostatně výdělečně činných. U dobrovolných plátců důchodového pojištění je pak pojistné na důchodové spoření vybíráno orgány sociálního zabezpečení. Důchodový fond je souborem majetku, který náleží účastníkům důchodového spoření, a je obhospodařován penzijní společností. Podle § 99 zákona č. 426/2011 Sb., pokud do 24 měsíců ode dne udělení povolení k vytvoření důchodových fondů nedosáhnul počet účastníků v těchto fondech 50 000, Česká národní banka **může** (nikoliv musí) penzijní společnosti nařídít převod obhospodařování důchodových fondů na jinou penzijní společnost.

K 19. 6. 2014 bylo vydáno 83 370 souhlasných rozhodnutí o registraci smlouvy o důchodovém spoření, 83 355 smluv pak už nabylo právní moci. Podle údajů vedených v informačním systému doplňkového penzijního spoření, které vede odbor 36, ke dni 30. 3. 2014 je evidována aktivní smlouva ve III. pilíři k 67 563 položkám ve II. pilíři (z toho 64 295 položek s aktivním penzijním připojištěním a 3 268 položek s aktivním doplňkovým penzijním spořením). Porovnání nezahrnuje 753 účastníků důchodového spoření, kteří jsou v Centrálním registru smluv vedeni pod jiným identifikátorem. Podle dat GFŘ ke dni 2. 7. 2014 nabylo právní moci 83 361 rozhodnutí o registraci smlouvy o důchodovém spoření, z toho počet účastníků, kterým na jejich účty přicházejí platby pojistného, byl 63 697.

- Ke dni 31. ledna 2016 (**2017**) převedení prostředků účastníků, kteří včas nereagovali, na zřízený účet nevypořádaných prostředků u finanční správy.

Zrušení důchodového spoření si vyžádá změny, které provede Finanční správa s využitím svého automatizovaného systému na registraci účastníků, na výběr pojistného na důchodové spoření a převádění prostředků pojistného penzijním společností, který je po více jak ročním fungování spolehlivý - interakce systému mezi účastníky důchodového spoření, penzijními společnostmi, finanční správou a orgány sociálního zabezpečení probíhá bezproblémově.

Finanční úřady budou do doby zrušení důchodového spoření dále pravidelně měsíčně zpracovávat hlášení od plátců (zaměstnavatelů), evidovat platby pojistného plátců, zasílat penzijním společnostem datové soubory s rozpisem plateb podle jednotlivých účastníků důchodového spoření a poplatníků a zpracovávat pojistná přiznání poplatníků za rok 2014, 2015, popř. 2016.

Stanovení data ukončení placení pojistného ze zákona ke dni 1. ledna 2015 (**2016**) zajistí, že zaměstnanci ani zaměstnavatelé nebudou muset nic hlásit, zaměstnavatel, popř. OSVČ bude vědět, že už nemá za dané období hradit zálohy a kdy má podat poslední vyúčtování a pojistné přiznání.

Ke dni vyhlášení zákona o zrušení důchodového spoření bude zrušena kontraktační povinnost penzijních společností (§ 4 odst. 4 zákona o důchodovém spoření) tak, aby nedocházelo k uzavírání smluv v období těsně předcházejícímu okamžiku zákazu registrace smluv. Od 1. ledna 2015 (**2016**) tak nebude možné do systému vstupovat, tj. smlouvy uzavřené před tímto datem, které ještě nebyly zaregistrovány, správce Centrálního registru od 1. ledna 2015 (**2016**) nebude moci zaregistrovat.

3. Proces rušení důchodových fondů.

Zrušení povolení penzijní společnosti k provozování důchodového spoření a zrušení důchodových fondů umožní zahájit jejich likvidaci postupem, který stanoví zákon.

Dostatečně dlouhá lhůta stanovená penzijní společnosti pro povinné písemné obeznámení účastníků o zrušení důchodového spoření, o zrušení důchodových fondů (včetně okamžiku zrušení), které bude obsahovat výzvu penzijní společnosti, aby jí sdělili, jak hodlají se svými prostředky naložit, zajistí jak hladký průběh rušení důchodových fondů, tak vypořádání práv účastníků.

Účastník bude mít povinnost sdělit penzijní společnosti

- číslo účtu, na který by měly být vyplaceny jeho prostředky, nebo
- identifikátory své smlouvy ve III. pilíři včetně čísla příslušného účtu penzijní společnosti, popř.
- adresu pro zaslání poštovní poukázky, pokud účastník bankovním účtem nemá, popř. pokud nemá sjednanou smlouvu ve III. pilíři.

Dostatečně dlouhá lhůta stanovená penzijní společnosti pro vypořádání prostředků účastníků (6 měsíců od zrušení důchodových fondů tj. do konce roku 2015, popř. 2016) umožní minimalizovat počet případů, kdy penzijní společnosti budou na počátku následujícího roku převádět prostředky účastníků, kteří včas nereagovali, na zřízený účet nevypořádaných prostředků u finanční správy. Ta bude prostředky na tomto účtu spravovat po dobu 10 (5?) let.

Okamžikem vypořádání prostředků všech účastníků (včetně převedení na účet u Finanční správy) dojde k ukončení likvidace důchodových fondů. Současně s převedením prostředků na účet u Finanční správy budou mít penzijní společnosti povinnost jí sdělit zejména identifikační údaje o účastníkovi a objemu prostředků, který mu náleží. Finanční správa bude následně mít povinnost bývalého účastníka informovat o právu požádat o vyplacení prostředků.

V případě, že se bývalý účastník o prostředky ve lhůtě stanovené ve výzvě Finanční správy (např. 60 dnů) nepřihlásí, bude příslušná část započítána na nedoplatek na dani. Pokud se nebude jednat o daňový subjekt, prostředky budou po uplynutí stanovené lhůty (10, popř. 5 let) příjmem státního rozpočtu. Vzhledem k tomu, že se stále bude jednat o prostředky účastníků, budou předmětem dědictví. Tj. u Finanční správy se o ně bude moci přihlásit i dědic ve výši odpovídající jeho dědickému podílu.

Po uplynutí termínu pro placení pojistného na důchodové spoření (1. červenec 2015, popř. 2016) již, zejména u OSVČ, nebudou tyto platby, včetně příslušenství pojistného za pojistné období předcházející účinnosti zákona finanční správou z praktických důvodů vymáhány. Tj. možnost i povinnost zaplatit pojistné u účastníků OSVČ bude sice zachována, nesplnění této povinnosti však již nebude sankcionováno (Finanční správa nebude zahajovat vymáhací řízení).

Pokud jde o pozdní platby pojistného, popř. chyby, v důsledku nichž platby pojistného nebyly realizovány v řádném termínu, avšak byly finanční správě poukázány, finanční správa bude do zákonem stanovené lhůty po zahájení likvidace (do 3 měsíců od zrušení důchodových fondů) převádět výnos pojistného příslušným penzijním společenstvem (Finanční správa tak bude od 1. července 2015, popř. 2016 mít 90 dní na administraci prostředků, tj. poslední příkaz k převedení prostředků bude moci dát na konci září).

Poté bude tento výnos pojistného spravovat na výše uvedeném účtu nevypořádaných prostředků. Vzhledem k tomu, že penzijní společnost bude mít od října 2015, popř. 2016 povinnost zahájit výplaty prostředků účastníkům, cílem uvedeného opatření je zabránit situaci, kdy by byla nucena vyplácet prostředky dvakrát (podruhé pozdně přichodí pojistné za poslední pojistné období předcházející účinnosti zákona). Tato situace by byla pro penzijní společnosti zatěžující a vedla by ke zbytečnému zvýšení nákladů penzijní společnosti na vypořádání prostředků účastníků.

4. Způsob vypořádání prostředků účastníků

Důchodový fond je souborem majetku, který náleží účastníkům důchodového spoření. Prostředky účastníka jsou tak jeho vlastnictvím. Účastník důchodového spoření bude mít na výběr mezi vyplacením všech jeho prostředků v hotovosti a převodem všech jeho prostředků na jeho smlouvu ve III. pilíři (i u jiné penzijní společnosti, včetně smluv o penzijním připojištění).

Systém důchodového spoření a produkty III. penzijního pilíře jsou samostatné systémy, a tudíž se jedná o odlišné smluvní vztahy i způsob placení na ně. Nelze tak slučovat tyto pilíře, ale lze umožnit převod prostředků z II. do III. pilíře. **Při vypořádání prostředků účastníka použije penzijní společnost aktuální hodnotu důchodové jednotky.**

5. Úprava nároků v I. pilíři (důchodovém pojištění) v návaznosti na rušení důchodového spoření

Stávající úprava nároků pro výpočet důchodu z důchodového pojištění po dobu účasti na důchodovém spoření, resp. do data stanoveného zákonem pro ukončení placení pojistného na důchodové spoření, by se neměnila. Pokud si účastník bude chtít zachovat procentní výměru státního důchodu, jako by účastníkem II. pilíře nebyl, bude muset individuálně doplatit České správě sociálního zabezpečení část pojistného, o kterou měl po dobu účasti na důchodovém spoření nižší pojistné na důchodové pojištění. K tomu může využít např. možnost vrácení prostředků důchodového spoření z penzijní společnosti.²

Vrácení prostředků účastníkovi prostřednictvím penzijní společnosti bez součinnosti Finanční správy bude realizováno tak, že penzijní společnost vrátí účastníkovi všechny prostředky, účastník se dobrovolně rozhodne, zda chce doplatit prostředky do I. pilíře a pokud ano, bude účastník přímo komunikovat s příslušnou OSSZ, na účet které prostředky zašle.

6. Nárok na penzi

Protože od okamžiku účinnosti zákona o zrušení důchodového spoření nebude již možné registrovat smlouvy o pojištění důchodu v Centrálním registru smluv - tyto smlouvy budou neplatné ze zákona, účastník důchodového spoření zůstane ve spořicí fázi do doby, než budou vypořádány jeho prostředky (viz výše). O skutečnosti, že správce Centrálního registru smluv již nesmí smlouvu o pojištění důchodu zaregistrovat, bude penzijní společnost povinna účastníka informovat ve výzvě penzijní společnosti.

Pokud bude účastník i přesto po tomto datu chtít své prostředky použít jako jednorázové pojistné pro pojištění důchodu, bude muset požádat penzijní společnost o vyplacení prostředků a tyto prostředky následně použít jako jednorázové pojistné na životní pojištění s pojistným plněním ve formě důchodu, ovšem už s podmínkami, které si s pojišťovnou dohodne zcela svobodně, nikoliv již podle zákona o důchodovém pojištění.

Penzijní společnost nebude v těchto případech povinna provést úhradu jednorázového pojistného po skončení likvidace důchodových fondů (kdy bude mít vypořádané prostředky a nepřevedený zbytek převede na účet nevypořádaných prostředků). I ti účastníci, kterým vznikl nárok na úhradu jednorázového pojistného na pojištění důchodu, budou moci stejně jako ostatní účastníci, zvolit vyplacení svých prostředků nebo jejich převedení do III. pilíře.

Vzhledem k tomu, že termín pro nemožnost registrace smluv je předsunut před termín pro sdělení účastníka (viz výše), nebude se moci stát, že účastník nejprve sdělí penzijní společnosti, že chce své prostředky vypořádat a následně by penzijní společnost obdržela informaci o registraci smlouvy o pojištění důchodu. Když by totiž penzijní společnost již měla informaci o registraci, nebrala by na sdělení účastníka ohled a prostředky převedla pojišťovně.

Pokud tedy účastník nebude chtít jednorázové pojistné, pak už po doručení výzvy penzijní společnosti nebude moci uzavírat smlouvu o pojištění důchodu. Pokud tak učiní, v případě její registrace nebude moci využít volby mezi nárokem na vyplacení prostředků nebo na jejich převedení do III. pilíře (na rozmyšlení bude mít dostatečně dlouhou dobu).

---

² Vrácení prostředků účastníkovi prostřednictvím Finanční správy by bylo příliš komplikované a vyvolalo by i nemalé náklady a neúměrnou administrativou na straně Finanční správy a ČSSZ (OSSZ).

7. Dědění

S účinností zákona o zrušení důchodového spoření dojde ke zrušení některých ustanovení o dědění (§ 16 odst. 2 až 5) a zákonem bude pouze stanoveno, že prostředky zemřelého účastníka (tj. bez specifik uvedených v dosavadní právní úpravě) jsou předmětem dědictví. Tj. pokud bude žádost dědice o vyplacení prostředků odpovídajících jeho dědickému podílu doručena penzijní společnosti do dne účinnosti zákona, budou prostředky zemřelého účastníka důchodového spoření vyplaceny podle dosavadní právní úpravy (tj. včetně převedení prostředků na účet dědice v důchodovém spoření). Pokud tato žádost bude penzijní společnosti doručena po účinnosti zákona o zrušení důchodového spoření, budou mu prostředky ve lhůtě stanovené zákonem o zrušení důchodového spoření (např. do 1 měsíce) vyplaceny v hotovosti.

S účinností zákona o zrušení důchodového spoření nebude již možné zaregistrovat v Centrálním registru smluv ani pojistné smlouvy o pojištění sirotčího důchodu. Uvedené pojistné smlouvy tak ze zákona pozbydou platnosti ex tunc. Namísto nezletilého zástupce bude o vyplacení prostředků zemřelého účastníka důchodového spoření žádat zákonný zástupce nebo soudem ustanovený opatrovník osiřelého dítěte postupem uvedeným výše.

Pokud se dědic (případně zákonný zástupce dědice) o své dědictví u penzijní společnosti nepřihlásí, po skončení likvidace důchodových fondů budou prostředky zemřelého účastníka převedeny na účet nevypořádaných prostředků u Finanční správy.

8. Danění

V případě vypořádání prostředků účastníka důchodového spoření v rámci likvidace důchodových fondů formou výplaty prostředků účastníkovi bude upraveno zdanění výnosu. Stávající úprava daní z příjmů neobsahuje příslušná ustanovení týkající se výplat prostředků z důchodového spoření jinak než způsobem, který umožňuje stávající zákon o důchodovém spoření. Zdanění výnosu prostředků účastníka bude upraveno shodně jako zdanění výnosu v případě jednorázového vyrovnání z penzijního připojištění se státním příspěvkem.

9. Motivace účastníků k převodu jejich prostředků do III. pilíř

Smyslem zrušení důchodového spoření je zefektivnění dnes nejsilnějšího spořicího důchodového pilíře české důchodové soustavy, kterým je doplňkové penzijní spoření (včetně penzijního připojištění se státním příspěvkem) tak, aby umožnil svým účastníkům zajistit si touto cestou sociálně přiměřené doživotní penze (anuity). Je proto v zájmu státu odpovědného za vytváření příznivých podmínek pro tvorbu dlouhodobě finančně udržitelných a sociálně přiměřených důchodů, aby motivoval účastníky důchodového spoření, kteří do tohoto systému vstupovali na základě svého dobrovolného rozhodnutí opírajícího se o přesvědčení, že vyšší míru ekvivalence jim může v českém důchodovém systému zajistit pouze zvýšení míry jejich důchodových úspor, k převedení jejich prostředků do III. pilíře, který díky své robustnosti, kvalitě provozní i investiční správy penzijních úspor účastníků, umoření řízovacích nákladů i významnému zapojení zaměstnavatelů poskytuje předpoklady pro spolehlivé zhodnocení jejich úspor.

Nová právní úprava bude motivovat účastníky II. pilíře ke vkládání prostředků z tohoto pilíře na smlouvy o doplňkovém penzijním spoření poskytnutím státního příspěvku i na prostředky z II. pilíře, včetně prostředků z II. pilíře, které odpovídají 3% neodvedeným do I. pilíře. V případě II. pilíře převedení prostředků z tohoto pilíře na smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem státní příspěvek na prostředky vyvedené z II. pilíře, které odpovídají 3% neodvedeným do I. pilíře, náležet nebude, pokud účastník požádá o jinou dávku než o starobní penzi na dobu nejméně 10 roků s výplatou od 60 let věku účastníka, popř. později.

10. Účet nevypořádaných prostředků

Účet nevypořádaných prostředků bude zřízen Finanční správou ke dni zrušení zákona o důchodovém spoření jako standardní depozitní účet (samostatný účet cizích prostředků) zřizovaný Generálním finančním ředitelstvím u České národní banky. Započtení příslušné části prostředků účastníka na nedoplatek na dani bude možné po 60 dnů po informaci Finanční správy o existenci prostředků účastníka na výše uvedeném účtu.

V případě, že bývalý účastník důchodového spoření nebude mít nedoplatek na dani nebo nedoplatek na dani bude nižší než výše nevypořádaných prostředků účastníka, část prostředků bude ve lhůtě stanovené ve výzvě Finanční správy převedena na nedoplatek na dani, zbytek zůstane na účtu nevypořádaných prostředků (zde se o tento zbytek budou moci přihlásit i např. dědicové) a po uplynutí doby 5 (10 let) stanovené pro vymáhání nedoplatků na pojistném) se stane příjmem státního rozpočtu, např. příjmového účtu všeobecná pokladní správa.

11. Úhrady podle § 15 zákona o důchodovém spoření

S účinností zákona o zrušení důchodového spoření dojde ke zrušení ustanovení § 15 zákona o důchodovém spoření, který upravuje úhrada 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu a úhrada všech prostředků účastníka v souvislosti s převodem důchodových práv. Pokud jde o výzvy ČSSZ (nebo ostatních orgánů sociálního zabezpečení) podle § 15 odst. 1 a 5 zákona o důchodovém spoření doručené penzijní společnosti přede dnem účinnosti zákona, prostředky se vypořádají podle dosavadní právní úpravy. Pokud jde o výzvy ČSSZ došlé po tomto dni, penzijní společnost na ně nebude brát ohled a prostředky budou vypořádány některým ze zvolených způsobů ve sdělení účastníka (viz výše; penzijní společnost i těmto účastníkům bude povinna zaslat výzvu penzijní společnosti).

12. Autopilot

Ke dni účinnosti zákona o zrušení důchodového spoření bude ustanovení § 11 odst. 3 zákona o důchodovém spoření nahrazeno ustanovením, na základě něhož dojde ke „zrychlení“ institutu autopilota tak, aby penzijní společnost měla povinnost prostředky účastníků do dne zahájení likvidace důchodových fondů převést do konzervativní strategie. Zákon o zrušení důchodového spoření umožní realizovat tyto převody bez změny statutů důchodových fondů ve schvalovacím procesu ČNB, jak by tomu bylo v případě standardní situace.

Pokud jde o nakládání s prostředky, které penzijní společnosti připlynou po účinnosti zákona, jejichž investování je vzhledem k plánované likvidaci důchodových fondů nevhodné, budou ukládány na spořicí účtech u bank umožňujících jejich využití k výplatám bývalým účastníkům nebo k převodům jejich prostředků do III. pilíře.

13. Dohled České národní banky

Zákon o zrušení důchodového spoření stanoví pravomoci České národní banky jako orgánu dohledu nad činností penzijních společností pro fázi likvidace důchodových fondů a vypořádání prostředků účastníků, včetně požadavků na sdělování informací a příslušných sankčních opatření.

14. Příprava ukončení systému důchodového spoření (časový plán).

Odborná komise schválí věcné řešení zrušení důchodového spoření na svém jednání dne 31. července 2014 a předloží je neprodleně vládě České republiky tak, aby vláda zajistila vypracování paragrafovaného znění příslušné právní úpravy a projednání návrhu změn příslušných zákonů, které by umožnilo schválit návrh zákona o zrušení důchodového spoření do konce roku 2014 (2015) s účinností od 1. ledna 2015 (2016). S ohledem na rozhodnutí vlády zrušit důchodové spoření obsažené v jejích programových dokumentech nebude vypracováno dopadové hodnocení RIA.

15. Harmonogram ukončování důchodového spoření.

Proces ukončování důchodového spoření a likvidace důchodových fondů bude realizován v úzké součinnosti s **Českou národní bankou**, která je dohledovým orgánem a uděluje i povolení pro vytvoření důchodových fondů a činnost penzijních společností, a s **Českou správou sociálního zabezpečení**, a pokud jde o otázky výběru pojistného a vypořádání ve spolupráci s Generálním finančním ředitelstvím.

Vysvětlivky:

- U OSVČ je lhůta pro podání pojistného přiznání za zdaňovací období 2014 (2015) k 1. 4. 2015 (2016) resp. k 1. 7. 2015 (2016). U příchozích plateb je jen složité oddělitelné pojistné hrazené v předstihu od převoditelného přeplatku – omezení plateb bude nutno specifikovat. Pro podávání dodatečných pojistných přiznání za roky 2013 až 2015 bude nutná legislativní úprava.
- U plátců pojistného nastává dokončení procesu až termínem podání vyúčtování, tzn. nelze k 1. 1. 2015 (2016) zastavit platby v lednu 2015 (2016) - je řádně odváděna záloha za prosinec 2014, popř. 2015 (v termínu do 20. 1. 2015, popř. 2016). Proto bude zákonem stanoveno, že poslední platba u plátce je za prosinec 2014, popř. 2015 (tzn. do 20. ledna 2015, popř. 2016).

16. Změny v doplňkovém penzijním spoření

1. Účastník doplňkového penzijního spoření (i penzijního připojištění se státním příspěvkem) bude moci čerpat jednu ze dvou forem státní podpor poskytované Ministerstvem financí:

- a) státní příspěvek a daňovou podporu podle dosavadní úpravy,
- b) státní příspěvek ve výši 1 % z vyměřovacího základu pro odvod pojistného účastníka na sociální zabezpečení; účastník bude v takovém případě povinen platit vlastní příspěvek nejméně ve výši 4 % z vyměřovacího základu pro odvod pojistného účastníka na sociální zabezpečení,

2. Zaměstnavatel zaměstnance, který vykonává zaměstnání se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, a má uzavřenu smlouvu o doplňkovém penzijním spoření, bude povinen poskytovat tomuto zaměstnanci příspěvek na doplňkové penzijní spoření ve výši 2 % z vyměřovacího základu pro odvod pojistného účastníka na sociální zabezpečení; příspěvek na doplňkové penzijní spoření ve stejné výši bude povinen poskytovat zaměstnavatel též zaměstnanci, který vykonává mimořádně namáhavé, popř. rizikové práce

a má uzavřenu smlouvu o doplňkovém penzijním spoření – okruh těchto prací stanoví vláda svým nařízením.